

مدیریت بانوان از ستون‌های تحول در حکمرانی کشور است

12 مهر 1404

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در نشست تخصصی لزوم سیاست‌گذاری جنسیت محور در حوزه آسیب‌های اجتماعی، مدیریت زنانه را یکی از محورهای تحول در کشور دانست که هنوز ظرفیت و انرژی آزاد نشده بسیاری دارد.

به گزارش خانه ملت، نشست تخصصی لزوم سیاست‌گذاری جنسیت‌محور در حوزه آسیب‌های اجتماعی، امروز (شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۴) با حضور بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس، زهرا بهروزآذر، معاون زنان و خانواده رئیس جمهور، زهرا خدادادی، رئیس فراکسیون زنان مجلس و جمعی از محققان و پژوهشگران حوزه زنان در مرکز پژوهش‌های مجلس برگزار شد.

بابک نگاهداری؛ رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این نشست با بیان اینکه یکی از محورهای تحول در کشور، مدیریت زنانه است؛ گفت: این حوزه فرصتی است که هنوز ظرفیت و انرژی آزاد نشده بسیاری دارد. اگر این فرصت و انرژی را درست درک کنیم، حتما می‌تواند یکی از ستون‌های اصلی تحول حکمرانی در کشور باشد. سیاست‌گذاری جنسیت‌محور، یکی از سیاست‌گذاری‌های پیچیده است. سیاست‌گذاری در این زمینه ساده نیست؛ چراکه ملاحظات عرفی، مباحث شرعی و فقهی و همچنین مطالبات روز جامعه در آن دخیل هستند. پیدا کردن نقطه تعادل بین این سه مولفه، امر پیچیده‌ای است؛ بنابراین در این راه نباید خسته شد.

وی افزود: در عصر حاضر تأکید بر این نکته است که در حکمرانی هیچ مسئله‌ای برای همیشه حل نمی‌شود و هر پاسخی که به مشکلات داده شود، خود آن پاسخ مسائل جدید ایجاد می‌کند؛ بنابراین به این کار هم نباید به صورت پروژه‌ای نگاه شود؛ بلکه باید تلاش کنیم یک زیست‌بوم دائمی که همه ابعاد مسئله زنان را دربر بگیرد، ایجاد کنیم. باید به دنبال مهندسی بومی برای ایجاد این زیست‌بوم دائمی باشید تا همه اجزا این زیست‌بوم در تعامل با یکدیگر و به درستی با هم کار کنند. من از مجموعه صحبت‌ها اینگونه برداشت کردم که در جامعه زنان یک ذهنیت مشترک شکل گرفته و خیلی تعارض و اختلاف دیدگاهی وجود ندارد.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس گفت: گلوگاه کار شما وقتی است که ذهنیت مشترک جامعه زنان بخواهد با ذهنیت نظام حکمرانی مواجه شود، چالش‌ها اینجا شکل می‌گیرد و اینجا است که آن زیست‌بوم دائمی به کمک شما می‌آید. بخشی از ظرفیت حوزه زنان برای حل این چالش باید متمرکز بر تولید محتوا و ادبیات کارشناسی شود و زنان دانشگاهی و حوزوی باید با استفاده از ظرفیت اجتهاد پویا، بتوانند مسائل عرفی را با مسائل فقهی در کنارهم قرار دهند. بعد از تولید ادبیات، باید دست به ترویج این ادبیات زد و مباحث را در جامعه زنان بسط داد. بخش دیگر هم راهبری و کاربردی کردن مباحث است.

وی افزود: احساس می‌کنم یکی از نقاط ضعف حوزه زنان، عدم انسجام کافی در شبکه و زیست بوم زنان در کشور است. باید آزمایشگاه حکمرانی برای حکمرانی جنسیت‌محور ایجاد کنید تا الگوها و روش‌های جدید را محک بزنید. الگوی مدیریت زنان باید شبکه‌ای باشد و نه هرمی. وقتی شما مسائل را به راس هرم منتقل کنید، کار جلو نمی‌رود؛ بنابراین کارها باید را به صورت شبکه‌ای مدیریت کرد. بخشی از این زیست‌بوم هم تصویرسازی جهانی است. اینجا باید کنشگر باشید و شخصیت‌های ارزنده به عرصه‌های جهانی بفرستید.

نگاهداری سپس به آسیب‌شناسی حوزه زنان پرداخت و گفت: یکی از موضوعات دیگر لابی‌گری است. هر سیاستی برای موفق شدن و به تصویب رسیدن نیازمند لابی‌گری است. قاعده پیش بردن یک سیاست در یک میدان مبارزه لابی‌گری است؛ که خانم‌ها شاید به خاطر عفت و زنانگی که دارند، توان لابی‌گری کمتری دارند.

وی افزود: رهبر معظم انقلاب الگویی تحت عنوان الگوی سوم زن را مطرح کردند و در کنار نقش مادری به نقش‌آفرینی اجتماعی زن هم باور دارند. ضمن اینکه سران سه قوه هم بسیار با مسائل زنان و رفع دغدغه‌های آنان همراه هستند. حکمرانی پیچیده است، اما توان و ظرفیت شبکه زنان هم بالا است. مدیریت زنان به دلیل سلامت، ظرافت و جزئی‌نگری در برخی حوزه‌ها، از مدیریت مردانه موفق‌تر است. پس باید آن حوزه‌ها را شناسایی و ظرفیت‌ها در حوزه زنان را به آن سمت هدایت کنید.

زهرآهنگ بهروز آذر، معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور هم در سخنانی با اشاره به اینکه ما در دنیا جزو معدود کشورهایی هستیم که موضوع زنان و خانواده در قانون اساسی آن مورد اشاره و تأکید قرار گرفته است؛ عنوان کرد: در اصل ۱۰ قانون اساسی تأکید شده که خانواده اصلی‌ترین و بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی است و همه قانون‌گذاری‌ها باید به نحوی باشد که به تشکیل و تقویت خانواده کمک کند. در اصل ۲۰ قانون اساسی هم مطرح می‌شود که همه مردم تحت حمایت یکسان قانون و مقررات قرار دارند. در اصل ۲۱ هم اصل زنان است به صورت تخصصی درباره رفع موانع شکوفایی زنان اشاره شده و به طور خاص به زنان سرپرست خانوار اشاره شده است.

وی افزود: در سیاست‌های کلی هم ما سیاست‌های کلی خانواده را داریم و در برنامه‌های توسعه هم به مسائل زنان توجه شده. در برنامه هفتم پیشرفت کشور هم چند بند به زنان اختصاص پیدا کرده است؛ این نشان‌دهنده اهمیت خانواده برای حکمرانان کشور است. موضوعات زنان و خانواده در همه ابعاد زندگی جاری و ساری است. برای همین تلاش شده با ایجاد معاونت زنان و خانواده و مشاور زنان خانواده دستگاه‌ها بیشتر مورد توجه قرار گیرد. اما این سازوکار فعلی با توجه به گستردگی حوزه زنان پاسخگو نیست. معاونت زنان ساختار بسیار کوچکی دارد و بیشتر ستادی است و بیشتر تمرکز بر کمک به اصلاح قوانین و نظارت است و ابزار اجرایی دیگری هم ندارد. در برنامه هفتم قید شده که ساختار معاونت زنان و مشاورین زنان و خانواده ارتقا پیدا کند، اما ما متولی زنان و خانواده را کل مجموعه قوای سه گانه می‌دانیم.

معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور گفت: اگر می‌خواهیم موضوعات مهم در کشور حل شود، باید در سیاست‌گذاری خود به حوزه زنان توجه کنیم.

وی با اشاره به مشکل آلودگی هوا، اظهار داشت: در ظاهر این موضوع هیچ ربطی به حوزه زنان ندارد ولی در عمل و در مطالعات علمی اینگونه نیست. برای حل مشکل آلودگی هوا باید حمل و نقل عمومی راه اندازی شود و الگوی رفت و آمد زنان و مردان متفاوت است و ما در حمل و نقل عمومی باید به این الگو توجه کنیم. در حوزه اشتغال زنان، علی‌رغم افزایش تحصیلات دختران ایران، اما این گروه در بازار کار مشارکت کمتری دارند. در اینجا هم الگوی اشتغال مردان و زنان متفاوت است؛ بنابراین باید سیاست‌گذاری در این زمینه هم بر اساس جنسیت باشد. با یک نسخه واحد و یکپارچه نمی‌توانیم به مسائل زنان و مردان نگاه کنیم و حتی خود زنان هم بر اساس طبقه اجتماعی، سبک زندگی و سطح تحصیلات و دیگر موارد متفاوت هستند و در سیاست‌گذاری باید به این تفاوت‌ها توجه کنیم.

بهروز آذر گفت: تمام تلاش خود را به کار گرفتیم تا الزامات جنسیت را در سیاست‌گذاری وارد کنیم و بتوانیم قوانین موجود در حوزه زنان را با کمک مجلس عملیاتی کنیم.

زهرا خدادادی، رئیس فراکسیون زنان و خانواده مجلس هم در این نشست با اشاره به اهمیت سیاست‌گذاری در حوزه زنان از منظر اجتماعی، علمی و فقهی گفت: وقتی این سخنان را می‌گویم، برخی فکر می‌کنند ما براساس دیدگاه‌های فمینیستی این مسائل را مطرح می‌کنیم؛ در حالی که در دین خود ما بر در پیش گرفتن کرامت در مواجهه با زنان تأکید شده است. نگاه ما این است که باید فرصت زندگی برابر و عادلانه در جامعه برای زنان و مردان فراهم شود.

وی در ادامه به معنا و مفهوم سیاست‌گذاری جنسیت‌محور اشاره کرد و اظهار داشت: این مفهوم به معنای توجه به نیازهای زنان و مردان و تفاوت این دو در سیاست‌گذاری‌ها است. این رویکرد به توانمندی زنان می‌انجامد و توانمندی زنان هم به نفع کل جامعه است.

رئیس فراکسیون زنان و خانواده مجلس با اشاره به نزدیک شدن به فصل بررسی بودجه سال آینده در مجلس، گفت: تلاش دولت و مجلس برای کنشگری موثر در بودجه است تا اولویت‌های زنان مورد توجه قرار گیرد. البته به دلیل محدودیت‌های بودجه‌ای باید دست به اولویت‌بندی بزنیم تا منابع هدر نرود.

این نماینده مجلس با تأکید بر اهمیت نظارت‌پذیر بودن قوانین و شفافیت در مرحله اجرا، عنوان کرد: ما

در تلاش هستیم ساختار معاونت زنان و مشاورین زنان و خانواده دستگاهها را ارتقاء بدهیم و ردیف بودجه مشخص برای اینها تعیین کنیم، تا ما هم بتوانیم بر عملکرد اینها نظارت داشته باشیم.

وی با اشاره به تعداد نمایندگان زن مجلس گفت: ما ۱۴ نفر بیشتر نیستیم و برای تحول در حوزه زنان نیازمند همراهی نمایندگان آقا هستیم. تا در سازوکار رای‌گیری مجلس بتوانیم اقدامات خود را به پیش ببریم.